

V neděli 2. 12. 2018 od 15⁰⁰ & v kostele sv. Matěje v Praze
komunitní centrum Matěj hudební uskupení Hora Fugit

uvedou pravidelný adventní koncert zahajující IX. ročník cyklu
Ad honorem St. Mathiæ – tentokráte na téma

RORÁTY Z RUDOLFINSKÉ PRAHY

✦ Missa Rorate coeli ✦ moteta ✦ písně ✦

v rámci koncepce **Via Melodica** vystoupí soubor

DYŠKANTI

pod vedením **Martina Horyny**

zazní vícehlasé rorátní zpěvy z konce 16. století

✦ Jacob Handl-Gallus ✦ Charles Luyton ✦

✦ Philipp de Monte ✦ Orlando di Lasso ✦

& jejich čeští současníci

Městská
část
Praha

6

matejstranti.com ✦ horafugit.cz ✦ chamberoftea.com ✦ dyskanti.com
Tento kulturně-vzdělávací program se děje za finančního přispění MČ Praha 6

DYŠKANTI

& Roráty z rudolfinské Prahy

Vokální soubor **Dyškanti** vznikl v roce 1982. Během šestařiceti let jeho existence se v něm vystřídala celá řada zájemců o interpretaci staré hudby a pro některé z nich to byl dokonce začátek úspěšné profesionální kariéry. Soubor se věnuje hlavně duchovní hudbě české renesance, neuzavírá se však ani hudbě středověku a baroka. Repertoár souboru těží především z výzkumné činnosti zakladatele a vedoucího Martina Horyny, hudebního historika, editora památek staré české hudby a hudební teorie a pedagoga na Jihočeské univerzitě. Velká část repertoáru pochází z jeho práce s prameny české hudby 14. – 18. století a soubor má to štěstí, že tyto zapomenuté hodnoty uvádí v novodobých premiérách.

Během let 2014 až 2015 soubor intenzivně natáčel pro Český rozhlas. Tyto nahrávky bylo možné pravidelně slyšet na stanici Vltava v rozhlasovém cyklu *Liturgický rok v hudbě 15. a 16. století*. Soubor dosud vydal dvě CD – *Prachatický kancionál (1610)* a *V naději Boží Mistři Hus Jan a Jeroným (1380–1620)*. Během roku 2018 se plánuje vydání CD *Karel IV. a hudba lucemburského věku*. Podobně jako u CD věnovaného českým reformátorům, i zde bude prezentována dosud neznámá hudba včetně rekonstrukcí neúplně dochovaných skladeb a nahrávka bude doprovázena bohatým faktografickým a obrazovým aparátem.

Epochy středověku a renesance po sobě zanechaly velké množství hudebních památek, které dosud nebyly zdaleka všechny prostudovány a publikovány. Dvojnásob to platí o pramenech české hudby 14.–16. století a není vyloučeno, že dosud nepovšimnuta leží pozoruhodná hudební tvorba, jejíž objev může v mnohém poopravit dosavadní názory na hudbu české minulosti.

Jedním z nedoceněných pokladů české hudby minulosti jsou *roráty*. Původně šlo o mariánskou adventní mši začínající introitem *Rorate caeli desuper*, do jejíchž chorálních zpěvů začaly být od konce 14. století vkládány latinské písně. V 16. století byl celý tento repertoár přeložen do češtiny pro česky zpívající literátská bratrstva a v této podobě se udržel na mnoha místech až do 19. století. Dodnes jsou z něj v kostelním repertoáru živé některé písně. Jednohlasé melodie se v 16. století staly předlohou vícehlasých zpracování. Sestava rorátů, která zazní na dnešním koncertu, vychází z repertoárových zvyklostí školních sborů kolem roku 1600. Jejím výsledkem je velmi pestrá struktura mísící hudební a textové útvary různého původu a doby vzniku. Čeština se střídá s latinou, chorál s polyfonií, liturgický repertoár s písňovými vsuvkami. Zčásti šlo o společný majetek školského prostředí v katolických i utrakvistických městech, kde bychom se setkali pouze s větším podílem repertoáru zpívaného v češtině.

Na vzniku tohoto repertoáru se podíleli také skladatelé spjatí s kosmopolitním pražským prostředím. To, že se skladby Charlese Luytona, varhaníka císaře Rudolfa II. na Pražském hradě, nacházejí ve zpěvnících z kůrů menších měst mezi anonymním českým písňovým repertoárem, svědčí, že rudolfínští skladatelé nebyli zcela izolováni od dění v podhradí a psali i pro jeho potřeby. Jinou významnou postavou pražského hudebního života konce 16. století byl Jacob Handl zvaný Gallus. Pocházel ze Slovinska, v Praze působil jako kantor malého kostelíka sv. Jana Na břehu (na místě dnešního divadla Na zábradlí), hlavně však zde publikoval svou monumentální sbírku motet *Opus musicum*, ve které vyšly v roce 1587 obě Handlovy skladby zařazené do programu. Část svého života prožil v Praze také Jacob Regnart. Orlando di Lasso byl zdaleka nejoblíbenějším skladatelem konce 16. století v celé střední Evropě a s jeho dílem se u nás setkáváme prostřednictvím tisků a opisů běžně. Pozoruhodným fenoménem reformace se stal tzv. *Ženevský žaltář*. Původně se jednalo o písňové parafráze žalmů pro francouzsky mluvící přívržence Jana Kalvína. V jednohlasé podobě i ve čtyřhlasém zpracování C. Goudimela se stal žaltář společným majetkem všech evropských nekatolických církví. Česky vyšel poprvé v roce 1587 a na přelomu 16. a 17. století byl pravděpodobně nejvydávanější českou knihou.

MH

**Srdečně vás zveme na společně zpívané české roráty
21. prosince 2018 v 6:30 v kapli Nejsvětější Trojice na Hadovce.**

VÍCEHLASÉ RORÁTY SKLADATELŮ RUDOLFÍNSKÉ PRAHY

Vícehlasé roráty přelomu 16. a 17. století:

- ✿ *Antifona:* Jacob Handl (1550–1591): **Ecce concipies**
a verš Angelus Domini
- ✿ *Introitus:* Carolus Luyton (1550–1620): **Rorate caeli desuper**
- ✿ *Kyrie eleison:* **Hospodine, Otče žádoucí**
- ✿ *Píseň:* **Všickni věrní křesťané**
- ✿ *Alleluia:* **Alleluia, prophetae sancti**
- ✿ *Sekvence Mittit ad Virginem s písňovým tropem:*
- ✿ Carolus Luyton (1550–1620): **Mittit ad Virginem / Ave, Hierarchia**
- ✿ *Credo:* **A Otce všemohúcího**
- ✿ *Píseň:* **Radostná ta zpívání**

Adventní moteta:

- ✿ Josquin Desprez (ca 1460–1521): **Ave Maria**
- ✿ Orlando di Lasso (1532–1594): **Confortamini et iam nolite timere**
- ✿ Jacob Regnart (ca 1540–1599): **Canite tuba in Syon**
- ✿ Jacob Handl (1550–1591): **Obsecro, Domine**

Žalm 119. Claude Goudimel (1520–1572): **Hospodine, ty jsi můj podíl sám**

Zpívají členové souboru **Dyškanti**, České Budějovice:
Ivana Čížková, Jana Vávrová, Beata Altior j. h. (soprán);
Lucie Kolářová, Anna Voříšková (alt),
Martin Horyna, Vít Podroužek, Jiří Tröstl (tenor);
Vladimír Jantač, Jan Marek, Tomáš Vávra (bas);
Řídí **Martin Horyna**.

Překlad latinských textů

- ✿ **Ecce concipies...** Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš a ten bude velký a bude se jmenovat Syn Nejvyššího...
- ✿ **Rorate caeli desuper...** Rosu dejte nebesa shůry a spravedlivého dštěte oblakové. Otevři se země a vydej Spasitele. Nebesa vypravují slávu Boží a obloha zvěstuje díla rukou jeho.
- ✿ **Confortamini...** Buďte posilněni a už se nebojte. Hle, vždyť náš Bůh vrátí spravedlnost. On sám přijde a spasí nás.
- ✿ **Obsecro, Domine...** Prosím, Pane, pošli toho, kdo má být poslán, a pohleď na útrapy svého lidu, jak bylo psáno; přijď a vysvobod' nás!